

Pintura barroca

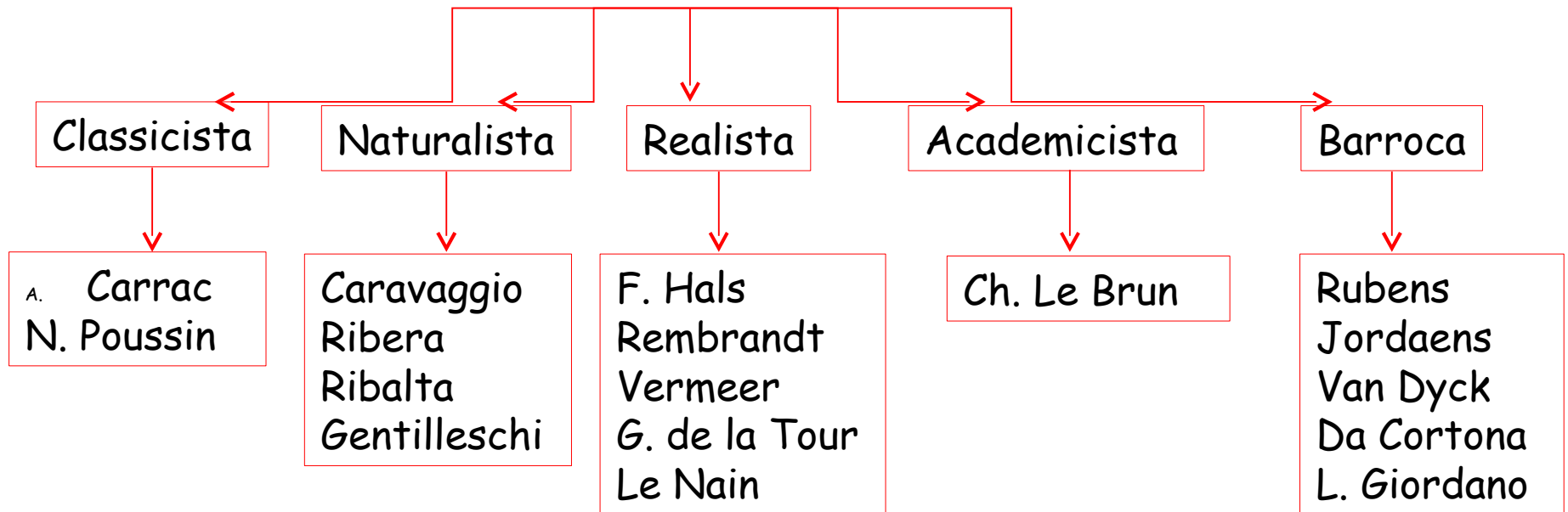
*Bart. Murillo seipsum depin-
gens pro filiorum votis ac preci-
bus explendis*

Pintura barroca: Característiques

- **Gran varietat de corrents, escoles i temes** que pretenen plasmar la totalitat de la vida, allunyant-se de l'idealisme renaixentista i del neoplatonisme, sense renunciar per això al simbolisme.
- La **composició oberta**: asimètrica (no sempre la figura central queda situada en el centre del quadre) i atectònica (no se subordina a les línies del marc, apareixen línies diagonals que amplien l'escena més enllà del quadre).
- Interès per la **profunditat i el volum**, aconseguits sense regles matemàtiques, sinó fent servir l'escorç, el contrast de colors i llum, és a dir la perspectiva aèria de Velàzquez.
- **Predomini del color sobre el dibuix**. El color com a creador de forma va adquirint tonalitats diverses, però predominant els càlids, amb una pinzellada oberta i amb contorns indefinits.
- **Importància de la llum**, que serà un dels elements centrals. La llum ordena i estructura moltes obres (clarobscur o tenebrisme). Llum conceptual que il·lumina el més interessant i llum focal (finestra, fanal, espelma).
- El **moviment**. Un dinamisme generalitzat s'observa tant en el tema i la seva representació (figures en moviment), com en la composició general del quadre (oberta, amb línies diagonals i obliqües, línies corbes, gestos teatrals, escorços).
- S'utilitza molt la tècnica del **fresc**, i l'**oli** sobre tela.
- Els **temes** són molt variats: religiosos, mitològics, retrats, paisatges, bodegons, costumistes...

- Hi ha 5 diferents tendències o corrents.

Classicista

- Retorn a les composicions clares i ordenades del Cinqueceto.
- Prioritat de la línia sobre el color.
- Art eclesiàstic i nobiliari.

Annibale Carracci: Cupido i Venus descoberts per Adonis, 1595

Carracci: Triomf de Bacus i Ariadna, Palau Farnese, Roma. 1605

Nicolàs Poussin, El triomf de Neptú

Naturalista

- La base és la realitat, que es vol reflectir fidelment.
- Pren com a model personatges de l'entorn dels pintors i els fa protagonistes de temes històrics o religiosos.
- Rebutja la idealització i es basa en el que és vulgar i fins i tot desagradable.
- Grans contrastos lumínics: tenebrisme. Llum artificial.

Caravaggio és el màxim representant d'aquesta tendència

El sacrifici d'Isaac

Caravaggio: La mot de la Verge i
La deposició de Crist

Caravaggio: David i Goliat.

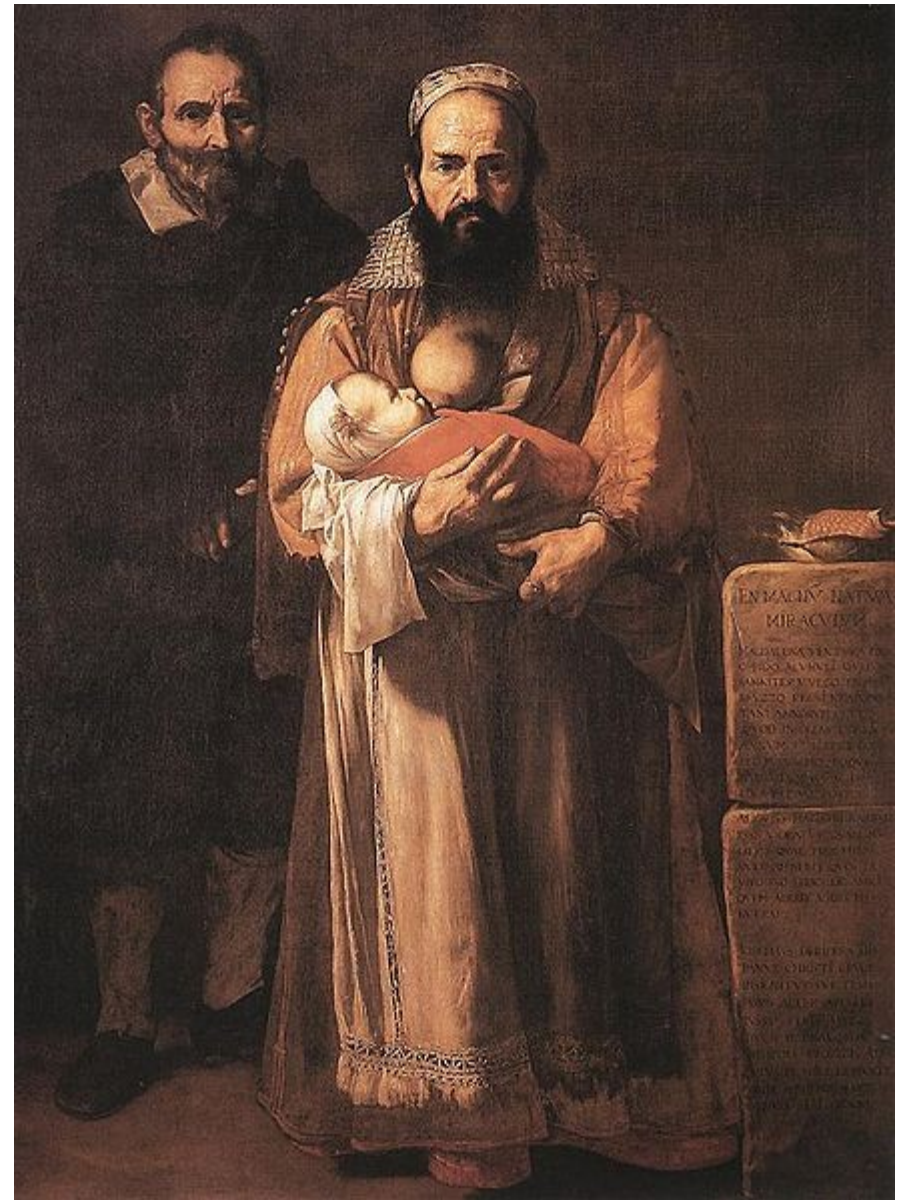

També pertanyen a la tendència naturalista : **José Ribera**, pintor valencià afincat a Nàpols, **Francisco Ribalta**, i una sèrie de pintors italians, com **Artemisia Gentilleschi**.

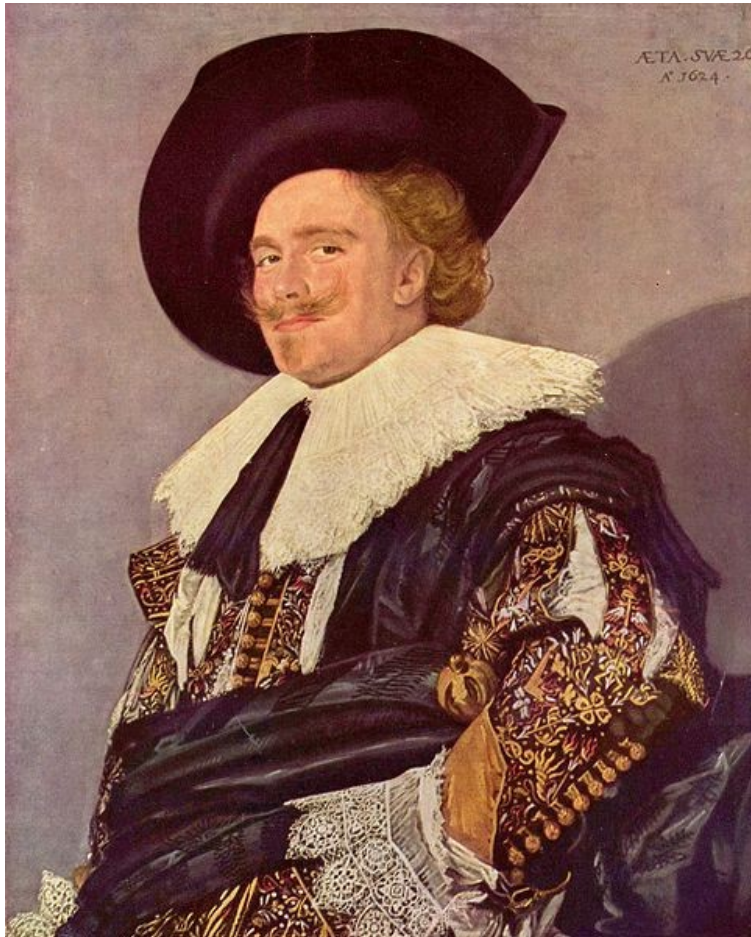
Ribera: Arquímedes, 1630.

La dona barbuda

Realista

- És dona sobretot a Holanda.
- És el corrent que pren com a model la realitat observable i tangible i la pinta amb la màxima fidelitat
- Reflecteix temes festius, natures mortes, retrats socials, la vida quotidiana...
- És un art més burgès que nobiliari o eclesiàstic.

Frans Hals: Cavaller somrient, 1624.

L'alegre bevedor, 1628-30

Rembrandt: Lliçó d'anatomia

Rembrandt

Autoretrats

Rembrandt: Ronda de nit

Vermeer de Delft

1659-60. Vista de Delft

1658-60. Lletera.

1658.Noia bevent

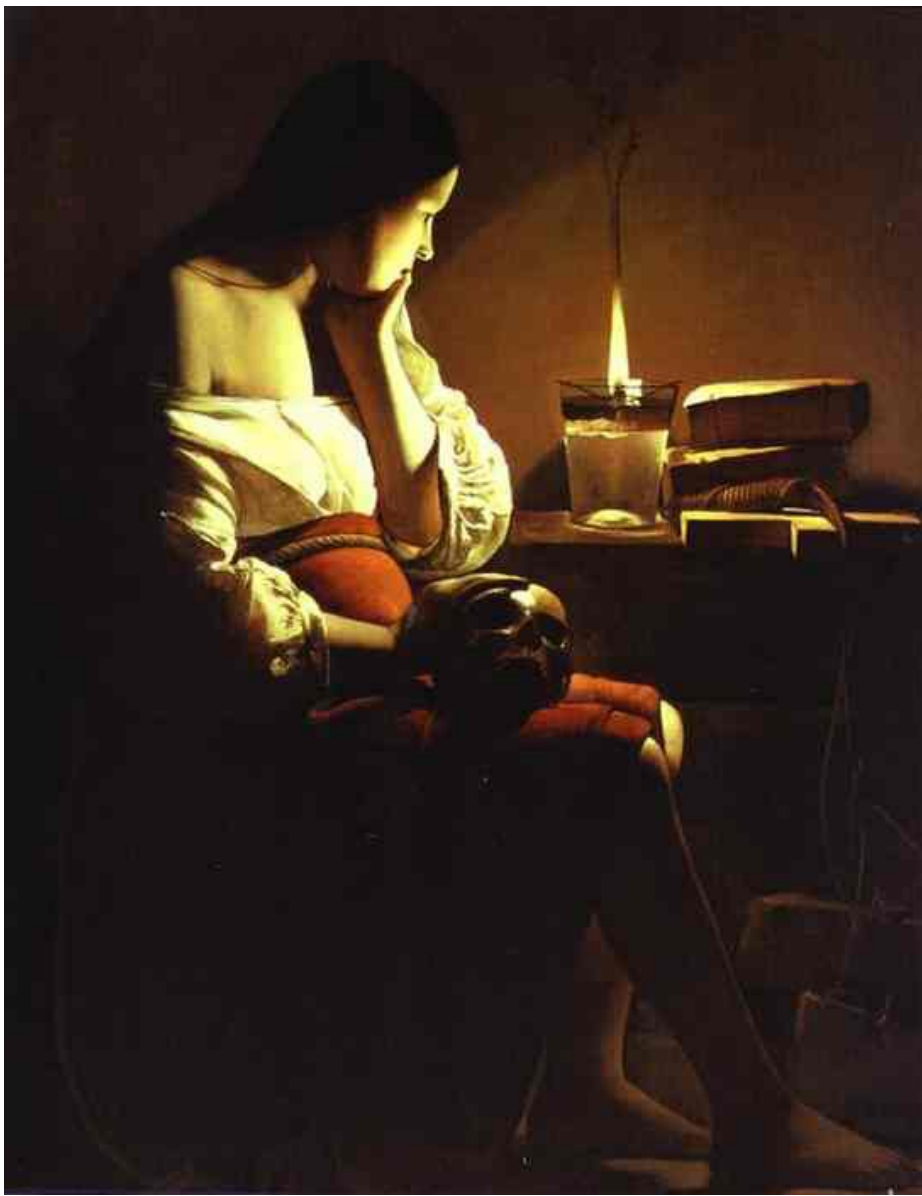

1665.Noia amb perla

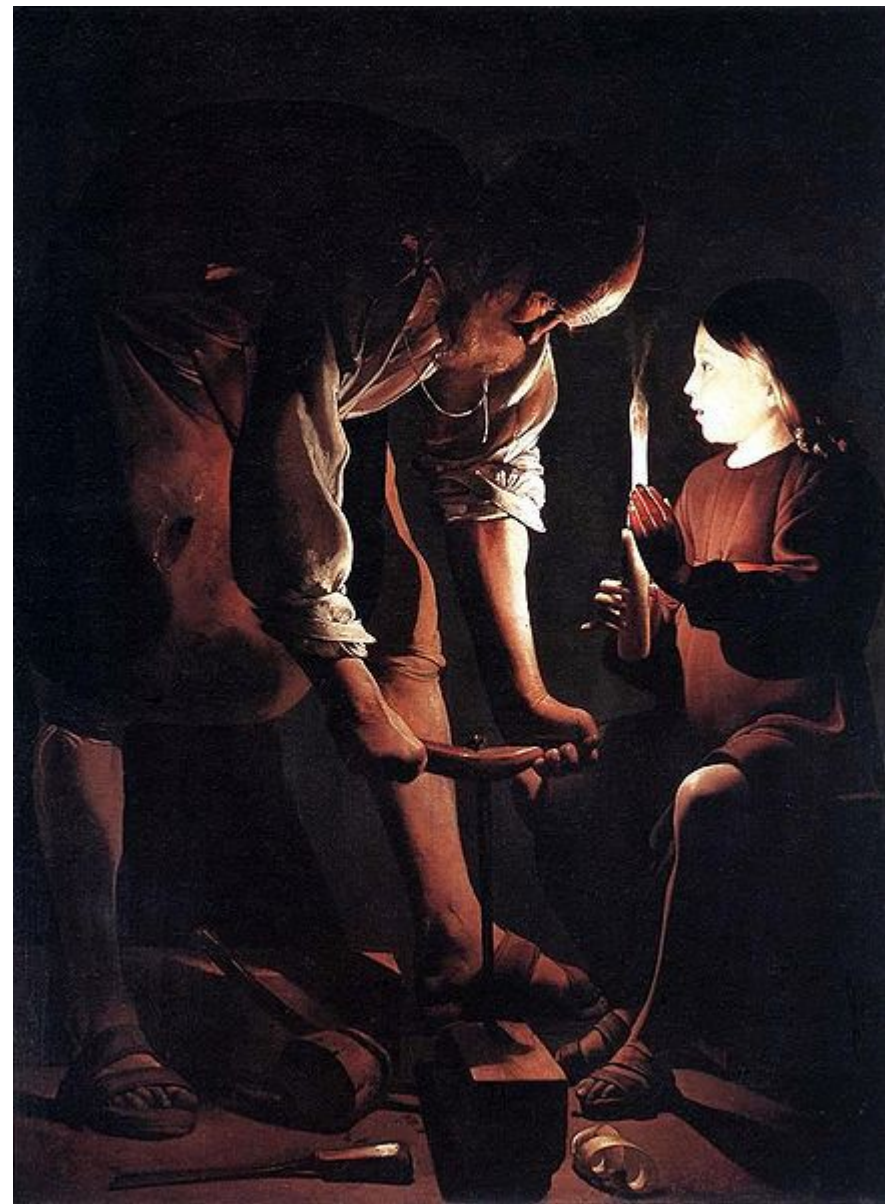

1668.El geògraf (autoretrat)

Georges de la Tour, Magdalena penitent, 1645. Acurat estudi de la llum, atmosfera misteriosa.

Sant Josep fuster,

Academicista

- Surt a la França de Lluís XIV.
- Eclecticisme.
- Uniformització marcada per la Reial Acadèmia de Pintura i Escultura, amb regles estrictes

Charles Le Brun, El canceller Séguier, 1670.
Apoteòsi de Lluís XIV, 1677

Barroca

- Predomina el color sobre el dibuix.
  - Composicions obertes o centrífugues i unitàries.
  - Composicions complexes i profundes.
- El màxim representat és Rubens.

Jacob Jordaens,
El sàtir i el
camperol,

El rei beu, 1640

Rubens

1608. Adoració pastors

1609-10. Rubens i la 1a dona
Isabella Brandt

Rubens

1635.Venus i Adonis

1639.Les tres gràcies

1630. Rapte d'Europa

1617. Rapte de les Sables

Anton Van Dyck

Autoretrat amb girasol, 1632

Retrat de Maria de Médicis,
1631

Van Dyck, Sanson i Dalila, 1630

Carlos I a caballo, 1637.